

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 406/2025-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného LEGAL CARTEL s.r.o., Na Hrebienku 5433/40, Bratislava, proti postupu a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/89/2024 z 27. marca 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 25. júna 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom a rozhodnutím najvyššieho súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia o odmietnutí jeho dovolania. Navrhuje napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie, priznať mu finančné zadostučinenie 35 000 eur a náhradu trov konania.

II.

Skutkové východiská

2. Okresný súd Bratislava III (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom pre zmeškanie č. k. 45C/71/2017-487 z 11. júna 2019 uložil povinnosť pôvodnému žalovanému ([REDAKOVANÉ] zomrel [REDAKOVANÉ], pozn.) zaplatiť 323 810,07 eur žalobkyni, ktorej súčasne priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, a to z titulu náhrady škody spôsobenej advokátom v súvislosti s výkonom advokácie. Pôvodný žalovaný podal návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie z dôvodu, že pojednávania sa nemohol zúčastniť, pretože musel navštíviť svojho všeobecného lekára, s tým, že súd prvej inštancie uznesením z 11. decembra 2019 návrh pôvodného žalovaného na zrušenie rozsudku pre zmeškanie zamietol. Proti tomuto uzneseniu podal pôvodný žalovaný odvolanie. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) uznesením sp. zn. 9Co/42/2021 z 26. apríla 2022 odvolanie pôvodného

žalovaného odmietol ako oneskorene podané a žalobkyni priznal náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Keďže pôvodný žalovaný v priebehu odvolacieho konania zomrel, odvolací súd uznesením z 10. januára 2022 rozhodol o pokračovaní v konaní s jeho právnymi nástupcami – so sťažovateľom ako žalovaným 1 a jeho bratom [REDACTED] ako žalovaným 2.

3. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podali obaja žalovaní spoločne dovolanie, tvrdiac dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Namietané porušenie svojho práva na spravodlivý proces videli v tom, že odvolací súd sa nevysporiadal s tým, či je pôvodný žalovaný v pozícii strany sporu ako fyzická osoba alebo ako advokát, a neprihliadol na skutočnosť, že pôvodný žalovaný sa riadil chybným poučením súdu prvej inštancie. Za závažné pochybenie považovali aj to, že odvolací súd im nedoručil uznesenie z 10. januára 2022 o pokračovaní v konaní.

4. Najvyšší súd napadnutým uznesením z 27. marca 2025 dovolanie sťažovateľa odmietol (výrok I), dovolanie žalovaného 2 zamietol (výrok II) a žalobkyni priznal voči žalovaným náhradu trov odvolacieho konania (výrok III). Konštatoval, že na strane právnych nástupcov po pôvodnom žalovanom ide o samostatné procesné spoločenstvo, keď každý z nich zodpovedá za dlhy ich právneho predchodcu do výšky hodnoty nadobudnutého majetku. Dovolací súd preto následne posudzoval plynutie lehoty na podanie dovolania pre každého z dovolateľov osobitne.

5. Z obsahu spisu zistil, že dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu bolo sťažovateľovi doručené 11. mája 2022, preto posledný deň zákonnej dvojmesačnej lehoty na podanie dovolania pripadol na pondelok 11. júla 2022. Sťažovateľ podal dovolanie elektronicky 12. júla 2022 a zároveň nepožiadal súd o odpustenie zmeškania lehoty na podanie dovolania podľa § 122 CSP. Dovolaciemu súdu neostalo iné ako konštatovať, že dovolanie bolo podané po uplynutí zákonnej lehoty uvedenej v § 427 ods. 1 CSP, preto dovolanie sťažovateľa odmietol ako oneskorene podané podľa § 447 písm. a) CSP bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia vo vzťahu k jeho osobe.

6. Najvyšší súd dovolanie vo vzťahu k žalovanému 2 zamietol, keď nezistil vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP. Dôvodil, že súd je povinný doručovať písomnosti advokátovi do elektronickej schránky advokáta, aby bolo doručenie rozsudku účinné. Aj keď súd prvej inštancie pri doručovaní uznesenia z 11. decembra 2019 pochybil, keď ho opätovne doručil do súkromnej elektronickej schránky pôvodného žalovaného, v zmysle konštantnej judikatúry je potrebné včasnosť podaného odvolania skúmať len z hľadiska lehoty, ktorá začala plynúť po prvom doručení rozhodnutia (R 67/1995). Právnemu predchodcovi žalovaného 2 bolo uznesenie súdu prvej inštancie doručené do jeho elektronickej schránky, ktorú mal zriadenú ako advokát, a teda dňom doručenia mal možnosť sa s obsahom doručovanej písomnosti zoznámiť, čím bolo zachované jeho právo na súdnu ochranu, vychádzajúc z materiálneho prístupu posudzovania riadneho doručenia.

III.

Argumentácia sťažovateľa

7. Rozsudok pre zmeškanie bol vydaný bez splnenia materiálnych podmienok na jeho vydanie. Pôvodný žalovaný bol aktívny v konaní, zúčastnil sa pojednávania konaného 18. októbra 2018, svoju účasť na pojednávaní aj ospravedlnil a chcel riadne brániť svoje práva. Takéto konanie nie je možné považovať za pasivitu žalovaného, a preto neboli splnené podmienky na vydanie rozsudku

pre zmeškanie. Žalovaní sa o súdnom konaní dozvedeli až doručením uznesenia odvolacieho súdu a nemali možnosť napr. odmietnuť dedičstvo z dôvodu existencie vysokej pohľadávky, ktorá nebola ani preukázaná, ale priznaná len na základe „nezákonného“ rozsudku pre zmeškanie. Dovolací súd túto nezákonnosť nenapravil, čím došlo k porušeniu práva na súdnu ochranu.

8. Súd prvej inštancie doručoval uznesenie dvakrát, pričom pôvodný žalovaný sa riadil neskorším doručením, teda doručením do elektronickej schránky ako fyzickej osobe a riadil sa poučením v ňom uvedeným. Pôvodný žalovaný sa tak správal nesprávnym poučením súdu o možnosti podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia, ktoré bolo neúčinné. Pôvodný žalovaný síce uviedol, aby mu boli písomnosti doručované na adresu zapísanú v Slovenskej advokátskej komore, ale súčasne uviedol, že táto nefunguje riadne, a preto mal záujem na doručovaní písomností klasickým spôsobom, a nie elektronicky.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Ústavný súd, vychádzajúc z petitu ústavnej sťažnosti, ktorým je v zmysle § 45 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) viazaný, vymedzil predmet konania pred ústavným súdom ako sťažovateľom namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy postupom a napadnutým uznesením najvyššieho súdu, ktorým odmietol dovolanie sťažovateľa (výrok I), zamietol dovolanie žalovaného 2 (výrok II) a priznal žalobkyni náhradu trov dovolacieho konania (výrok III).

10. Sťažovateľ v obsahu ústavnej sťažnosti nekonkretizuje jednotlivé výroky napadnutého uznesenia a ich dopad na jeho právne postavenie, ale sťažnostné námietky a ústavnoprávnu argumentáciu formuluje výlučne vo vzťahu k dôvodom zamietnutia dovolania žalovaného 2, teda vo vzťahu k výroku II napadnutého rozhodnutia, ktorý sa osoby sťažovateľa nijakým spôsobom nedotýka. Na druhej strane v ústavnej sťažnosti neodôvodňuje, v čom vidí porušenie označeného práva prvým výrokom napadnutého rozhodnutia o odmietnutí jeho dovolania, prípadne tretím výrokom o trovách dovolacieho konania.

11. Zjavne neopodstatnenou je ústavná sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. II. ÚS 399/2010, IV. ÚS 51/2011).

12. Ako už bolo uvedené, sťažovateľ v ústavnej sťažnosti neodôvodnil, v čom spočíva porušenie označeného základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy výrokom I, príp. výrokom III napadnutého rozhodnutia, keď v sťažnostnej argumentácii nereflektuje skutočné dôvody odmietnutia jeho dovolania. Ústavná sťažnosť je preto v tejto časti nepreskúmateľná. Nepreskúmateľnosť sťažnosti v tejto časti neumožňuje ústavnému súdu dospieť k záveru o relevantnej súvislosti medzi označeným základným právom na jednej strane a namietaným rozhodnutím na strane druhej (m. m. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 299/07, I. ÚS 256/08), čo viedlo ústavný súd k jej odmietnutiu podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde pre zjavnú neopodstatnenosť.

13. O ústavnú sťažnosť podanú zjavne neoprávnenou osobou ide vtedy, keď namietaným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody

sťažovateľa, a to buď pre nedostatok súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím a osobou sťažovateľa, prípadne z iných dôvodov (m. m. III. ÚS 319/2012, III. ÚS 131/2012, I. ÚS 243/2011, II. ÚS 245/2011). O nedostatok súvislosti medzi namietaným postupom, príp. rozhodnutím orgánu štátu a osobou sťažovateľa ide zvlášť vtedy, ak sťažovateľ nie je účastníkom namietaného konania alebo aspoň jeho relevantnej (namietanej) časti.

14. Najvyšší súd druhým výrokom napadnutého rozhodnutia zamietol dovolanie žalovaného 2. Preto ak sťažovateľ vedie v ústavnej sťažnosti polemiku s dôvodmi, pre ktoré dovolací súd dovolanie žalovaného 2 zamietol, namieta porušenie jeho práv, nie svojich. Označený výrok sa žiadnym spôsobom priamo nedotýka právneho postavenia sťažovateľa ako žalovaného 1, a preto ním ani nemohlo dôjsť k zásahu do jeho základného práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy).

15. Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti vo vzťahu ku konaniu o ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy opakovane vyslovil, že ústavnú sťažnosť nemôže podať fyzická osoba, alebo právnická osoba, ktorá namieta porušenie základných práv, alebo slobôd iných osôb, nie svojich (II. ÚS 191/04). Domáhať sa ochrany základných práv na ústavnom súde môže fyzická osoba, alebo právnická osoba jedine v záujme ochrany svojich základných práv (napr. II. ÚS 32/06, II. ÚS 80/06).

16. Keďže ústavnú sťažnosť vo vzťahu k druhému výroku napadnutého uznesenia podal sťažovateľ, ktorý nie je aktívne vecne legitimovaný na jej podanie, ústavný súd dospel k záveru, že ide o ústavnú sťažnosť podanú neoprávnenou osobou, a preto ju v tejto časti pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. e) zákona o ústavnom súde.

17. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa formulovanými v sťažnostnom petite.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. júla 2025

Robert Šorl
predseda senátu